

WITTE DONDERDAG

Een voorbeeld

Vaste gezangen uit: Kleine Barokmis van C. van Haperen

Openingslied: Het lied van het brood

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in a single system. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'Het brood in de aar - de ge - von - den,'. The second staff contains 'het brood door_ han - den ge - maakt,'. The third staff contains 'het brood van_ tra - nen en zor - gen,'. The fourth staff contains 'dat brood dat naar men - sen_ smaakt.' The music features a mix of quarter, eighth, and sixteenth notes, with some notes beamed together and some notes having ties.

Het brood in de aar - de ge - von - den,
het brood door_ han - den ge - maakt,
het brood van_ tra - nen en zor - gen,
dat brood dat naar men - sen_ smaakt.

Het brood van oorlog en vrede,
dat dagelijks eendere brood,
het vreemde brood van de liefde,
het stenen brood van de dood.

Het brood dat wij duur verdienen,
ons lichaam, ons geld, ons goed,
het brood van ons samen leven,
die schamele overvloed.

Dat brood dat wij moeten eten
om niet verloren te gaan.
Wij delen het met elkander
ons hele mensenbestaan.

Gij deelt het met ons, zo deelt Gij
U zelf aan ons uit voorgoed,
een mens om nooit te vergeten,
een God van vlees en bloed.

Begroeting en inleiding

Schuldbelijdenis

A: Ik belijd voor de almachtige God, en voor u allen, dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd, alle engelen en heiligen, en u broeders en zusters, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

P: Moge.....

A: Amen.

Heer, ontferm U

Heer, ontferm U

Christus, ontferm U

Heer, ontferm U

Gloria

Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft. Wij loven U. Wij prijzen en aanbidden U. Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid. Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader; Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus; Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader; Gij, die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons. Gij, die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed. Gij, die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons. Want Gij alleen zijt de Heilige. Gij alleen de Heer, Gij alleen de Allerhoogste, Jezus Christus, met de heilige Geest in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Gebed bij de opening van de Schrift

Eerste lezing: Exodus 12,1-8.11-14

In die dagen richtte de Heer het woord tot Mozes en Aäron in Egypte en sprak: 'Deze maand moet gij beschouwen als de beginmaand, als de eerste maand van het jaar. Maak aan heel de gemeenschap van Israël het volgende bekend: Op de tiende van deze maand moet ieder gezin een lam uitkiezen, ieder huis een lam. Als een gezin te klein is voor een lam, dan moeten ze, rekening houdend met het aantal personen, samen doen met hun naaste buurman. Bij het verdelen van het lam moet er rekening gehouden worden met ieders eetlust. Het lam moet gaaf zijn, van het mannelijk geslacht en éénjarig. Ge kunt er een schaap of een geit voor nemen. Ge moet de dieren vasthouden tot aan de veertiende van de maand. Dan moet heel de verzamelde gemeenschap van Israël ze slachten in de avondschemering. Vervolgens moet gij wat bloed nemen en dat uitstrijken over de beide deurposten en over de bovenbalk van de deur van alle huizen waar het lam gegeten wordt. In diezelfde nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden. Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden.

En dit is de wijze waarop gij het lam moet eten: uw lendenen omgord, uw voeten geschoeid en uw stok in de hand. Haastig moet ge het eten want het is Pasen voor de Heer. Deze nacht zal Ik door Egypte gaan en alle eerstgeborenen van Egypte, zowel mensen als dieren zal Ik slaan. Aan alle goden van Egypte zal Ik het vonnis voltrekken. Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat gij daar woont. Als Ik het bloed aan uw huizen zie zal Ik u voorbijgaan. Geen vernietigende plaag zal u treffen als Ik Egypte sla. Deze dag moet gij tot een gedenkdag maken, ge moet hem vieren als een feest ter ere van de Heer. Van geslacht tot geslacht moet ge hem als een eeuwige instelling vieren.'

Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Tussenzang: De beker der zegening

Cf. 1 Kor. 10, 16

De be - ker der ze - ge - ning geeft ge-meenschap met

het Bloed van Chris-tus.

Hoe kan ik mijn dank betuigen
voor al wat de Heer mij gaf?
Ik hef de offerbeker,
de Naam van de Heer roep ik aan.

Want kostbaar is in de ogen des Heren
het leven van wie Hem vereert.
O Heer, ik ben uw dienaar,
Gij hebt mijn boeien geslaakt.

Met offers zal ik U loven,
de Naam van de Heer roep ik aan.
Ik zal mijn geloften volbrengen
waar heel zijn volk het ziet.

Tweede lezing: 1 Korintiërs 11,23-26

Broeders en zusters, zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven: dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd brood nam en na gedankt te hebben het brak en zei: 'Dit is mijn lichaam voor u. Doet dit tot mijn gedachtenis.' Zo ook nam Hij na de maaltijd de beker met de woorden: 'Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit elke keer dat gij hem drinkt tot mijn gedachtenis.' Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt verkondigt gij de dood des Heren totdat Hij wederkomt.

Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Maar als Ik, de Heer en Leraar, uw voeten heb gewassen dan behoort ook gij elkaar de voeten te wassen. Ik heb u een voorbeeld gegeven opdat gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb.'

Zo spreekt de Heer – Wij danken God

Verkondiging

Voorbede en misintenties – de intentiekaars wordt aangestoken

Heer, on-ze Heer, wij bid-den U ver-hoor ons.

Intermezzo:

Lied: Tafel der armen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.
Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.
Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deelgeven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?
Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij, die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om,
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Offergang

Waaronder brood, wijn, en de Heilige Oliën voor dopelingen, vormelingen en zieken worden aangedragen.
Ondertussen is er muziek.

P: Bidt, broeders en zusters...

A: Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige kerk.

Gebed over de gaven

Eucharistisch gebed

P: De Heer zal bij u zijn.

A: De Heer zal u bewaren.

P: Verheft uw hart.

A: We zijn met ons hart bij de Heer.

P: Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

A: Hij is onze dankbaarheid waardig.

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal door Christus onze Heer.

Hij, priester bij uitstek die in eeuwigheid blijft, heeft gezegd hoe zijn offer moet voortleven. Hij heeft zichzelf aan U opgedragen als offer voor onze verlossing. Ons heeft Hij bevolen voortaan dit offer aan te bieden om Hem te gedenken. Als wij dan eten van dit Lam dat voor ons is geslacht, worden wij geestelijk sterk; als wij dan drinken van zijn Bloed dat voor ons is vergoten, worden wij innerlijk rein. Daarom met alle engelen, machten en krachten, met allen die staan voor uw troon, loven en aanbidden wij U en zingen U toe vol vreugde:

Heilig

Heilig, heilig, heilig de Heer,
de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde
van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt

in de naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

God, onze Vader, wij danken U met heel ons hart, want Gij hebt ons tot leven geroepen, Gij hebt ons bestemd voor het geluk in Jezus, uw Zoon, onze Heer. In Hem zien wij uw goedheid en uw wil om ons allen te redden. Hij is het verlossende Woord, uw helpende hand.

Nooit willen wij vergeten hoe Hij één werd met ons in lijden en dood. Onze last maakte Hij tot de zijne, zijn trouw werd de onze. Blijvend zijn wij U dank verschuldigd om Hem.

God, onze Vader, wij vragen U: zend over dit brood en deze wijn de kracht van uw heilige Geest, dat zij voor ons het Lichaam en het Bloed worden van uw veelgeliefde Zoon, Jezus Christus.

Toen het paasfeest op handen was, kwam zijn uur. Hij had de zijnen in de wereld bemind; nu gaf Hij hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

In het bewustzijn dat Hij van U was uitgegaan en naar U terugkeerde, heeft Hij het brood in zijn handen genomen, en zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader, de zegen uitgesproken, het brood gebroken en aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:
NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Zo nam hij ook, toen ze gegeten hadden, de beker in zijn handen, Hij sprak de zegen en het dankgebed, reikte hem over aan zijn leerlingen en zei: NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE ALTIJDDURENDE VERBOND, DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

Als wij dan e-ten van dit brood en drin-ken uit de-ze be-ker, ver-
kon-di-gen wij de dood des He-ren tot-dat Hij komt.

Trouw aan dit woord, Vader, gedenken wij Jezus Christus, uw Zoon,

onze Heer: zijn overgave in lijden en dood, de overwinning van zijn verrijzenis en de glorie van zijn hemelvaart; wij bieden U deze gaven aan, het levende brood en de heilzame beker, terwijl wij vol vertrouwen uitzien naar zijn komst in heerlijkheid.

Zend nu, Vader, de Trooster en Helper in ons midden, uw heilige Geest. Wek de gezindheid van Jezus Christus in ons hart. Sterk ons vertrouwen, verruim onze liefde. Raak ons met het vuur van uw Geest en breng ons elkaar nabij.

Vrijmoedig in deze Geest bidden wij U, Vader, voor uw heilige kerk. Bescherm haar en leid haar; geef haar vrede en eenheid over de hele wereld. Geef wijsheid en kracht aan paus Franciscus, aan onze bisschop Johannes, en aan allen die Gij als herders in uw kerk hebt aangesteld.

Gedenk in uw goedheid ook degenen, die een bijzondere plaats innemen in ons hart en vergeet niet hen, die door de dood van ons zijn heengegaan.

Samen met heel uw volk, met de maagd Maria, de moeder van de Heer, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen; samen ook met allen ter wereld, die op U hun vertrouwen hebben gesteld, vragen wij om uw barmhartigheid, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank, door Jezus, uw Zoon, onze Heer.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest hier en nu en tot in eeuwigheid.

A: Amen.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd; uw rijk kome;
uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

P: Verlos ons, Heer...

A: Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in
eeuwigheid. Amen.

Vredewens

Lam Gods

Lam Gods, dat wegneemt
de zonden der wereld,
ontferm U over ons. (2x)
Lam Gods, dat wegneemt
de zonden der wereld,
geef ons de vrede

Communie

Communiemotet: Panis Angelicus van César Franck (1822 – 1890)

Panis angelicus
fit panis hominum;
Dat panis coelicus
figuris terminum:
O res mirabilis!
manducat Dominum
pauper, servus et humilis,

Brood van de engelen
wordt het brood van mensen;
Het brood van de hemel maakt
een einde aan de schaduwen:
O, groot wonder!
dienaren, arm en nederig
nuttigen hun Heer.

Slotgebed

De gaven van de eucharistie worden naar het tabernakel gebracht.
Ondertussen wordt gezongen:

De hymne Pange lingua

Pange, lingua gloriosi
Corporis mysterium
Sanguinisque pretiosi
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generosi
Rex effudit Gentium.

Loof, mijn tong, het glorierijke
Lichaam en het kostbaar Bloed
van de Koning aller volken,
dat voor onze schuld voldoet,
uitgegoten als Iosprijs.
Loof 't geheim dat leven doet.

Nobis datus, nobis natus
ex intacta Virgine,
et in mundo conversatus,
sparso verbi semine.
Sui moras incolatus
miro clausit ordine.

Hij, die uit de Maagd geboren
als een kind van ons geslacht,
God-met-ons werd en als zaaier
strooide 't woord met grote macht,
deed het wonder aller wond'ren
toen zijn loopbaan was volbracht.

In suprémae nocte cenae
recúmbens cum frátribus,
observáta lege plene
cibis in legálibus,
cibum turbae duodénae
se dat suis mánibus.

Op de avond voor zijn lijden
ligt Hij met zijn broeders aan
en nadat met d'oude spijs
Mozes' wetten is voldaan,
reikt Hij hun de nieuwe schotel,
biedt zichzelf als spijs aan.

Bij het rustaltaar

Tantum ergo Sacramentum
veneremur cernui:
Et antiquum documentum
novo cedat ritui:
Praestet fides supplementum
sensuum defectui.

Eren wij dan diep gebogen
dit zo heilig sacrament.
d' Oude schaduw is vervlogen
voor dit nieuwe testament.
Wat de zinnen niet vermogen
worde door 't geloof gekend.

Altaar ontbloting

The image shows a musical score for 'Altaar ontbloting' in G major, 3/4 time. It consists of two systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment. The first system starts with a piano (*p*) dynamic. The second system features a crescendo to a forte (*f*) dynamic, followed by a decrescendo to a piano (*p*) dynamic. The lyrics are in Dutch and are written below the vocal line.

p

Blei-bet hier und wa-chet mit mir.
Blijf bij mij en waak hier bij mij,

f *p*

Wa - chet und be - tet, wa - chet und be - tet.
waak en blijf bid - den, waak en blijf bid - den.

Allen verlaten in STILTE de kerk

Bezinning

U alleen

Geef uw brood, Heer, aan allen die honger lijden,
en geef honger naar U aan hen die brood hebben,
want alleen U, Heer, kunt ons verlangen vervullen.

Geef uw kracht aan wie zwak zijn,
en geef nederigheid aan wie zich sterk wanen,
want alleen U, Heer, bent onze kracht.

Geef het geloof aan degenen die twijfelen,
en geef twijfel aan degenen die denken U te bezitten,
want alleen U, Heer, bent de waarheid.

Geef vertrouwen aan degenen die angstig zijn,
en geef uw vrees aan degenen die teveel op zichzelf
vertrouwen,
want alleen U, Heer, schraagt onze hoop.

Verlicht hen die U zoeken
en bewaar in uw liefde zij die U hebben gevonden,
opdat ze U blijven zoeken,
want alleen U, Heer,
kunt onze liefde volledig beantwoorden.

Lucien Deiss

Uit: *Gebeden voor elke dag*

Gewone dingen groots doen

Wij zijn niet geroepen
om in het openbaar levend
grootse, opvallende en druk besproken dingen te doen.
Dat zou tegen de eenvoud zijn,
zoals wij die bedoelen te praktiseren.
Maar het is wel onze plicht,
de gewone dingen op grootse wijze te doen,
dat is met een zuivere intentie
en de inzet van heel de persoonlijkheid.

Wij verlangen niet vooraan te staan
en toegejuicht te worden vanwege prestaties,
waartegen de mensen van de wereld
plegen op te zien.

Wij wensen alleen maar op te vallen
door onze eenvoud en oprechtheid.

Titus Brandsma

Uit: *Titus Brandsma. Een blijvende bezieling*

Brood dat leven geeft

Christus veranderde in brood dat leven geeft (Johannes 6:48).
Door de gedaante aan te nemen van brood, heeft Hij zich
volledig tot onze beschikking gesteld, zodat wij, na ons met
Hem gevoed te hebben, voldoende kracht bezitten om ons aan
anderen te wijden.

Moeder Teresa

Uit: *De vrucht van het geloof is liefde.*

Woorden voor elke dag van het jaar